

Næringargildismerkingar

Katrín Guðjónsdóttir

Mars 2013

- • • Hvað er næringargildismerking
 - Allar upplýsingar í merkingum sem fjalla um orkugildi og innihald næringarefna (fita, kolvetni, prótein, trefjar, salt, vítamín og steinefni).

• • • Núgildandi reglur

- Reglugerð 410/2009

- Gildir ekki um ölkelduvatn eða annað neysluvatn.
- Gildir ekki um merkingu næringargildis fæðubótarefna (sérákvæði í reglugerð 624/2004 gilda).

• • • Núgildandi reglur um næringargildismerkingar

- Valfrjálst (almenna reglan).
- Skylda að merkja næringargildi:
 - Þegar notaðar eru næringar- eða heilsufullyrðingar.
 - Íblöndun vítamína eða steinefna.
 - Sérfæði.
 - Barnamatur, ungbarna- stoðblöndur, megrunarfæði o.fl.
 - Kjötvörur (ekki í hreinu kjöti og kjöt á beini).
 - Orka, magn orkuefna, Na.
 - Fita í hamborgurum og hakki.

Næringargildi skal gefið upp í 100 g eða ml.

• Framsetning – Núgildandi reglur

- Næringargildismerking skal staðsett á einum stað.
- Í töfluformi þar sem því er við komið.
- Tvö mismunandi form.

• Form 1:

Næringargildi	Í 100 g eða 100 mL
Orka	kJ og kkal
Prótein	g
Kolvetni	g
Fita	g

Framsetning – Núgildandi reglur

Form 2:

Næringargildi	Í 100 g eða 100 mL
Orka	kJ og kkal
Prótein	g
Kolvetni	g
- þar af sykur	g
Fita	g
- þar af mettaðar fitusýrur	g
Trefjar	g
Natríum	g

Einnig er heimilt að gefa upp magn sterkju og/eða pólýóla. Sé það gert þarf að gefa það upp sem hluta af kolvetnainnihaldi.

Einnig er heimilt að gefa upp magn einómattaðra og/eða fjölómattaðra fitusýra og/eða kólesteróls. Sé það er gert þarf að gefa það upp sem hluta af fituinnihaldi.

Einnig er heimilt að gefa upp magn þeirra vítamína og steinefna sem talin eru upp í viðauka reglugerðar um merkingu næringargildisef þau ná **marktæku magni**. Þau skulu gefin upp á eftir skylduupplýsingum og í þeim einingum sem um er getið í viðauka við reglugerð 410/2009. Magn þeirra skal einnig gefið upp sem hlutfall RDS gilda.

- Marktækt magn vítamína og steinefna

- Miðað við nógildandi reglur:

- 15 % af RDS gildum sem finna má í töflu í viðauka við reglugerð 410/2009.

- Í 100 g

- Í 100 ml

- Í umbúðaeiningu ef hún inniheldur aðeins einn neysluskammt.

- Nýjar reglur um næringargildismerkingar
 - Reglugerð ESB nr. 1169/2011 (er í innleiðingarferli).
 - Ákvæði í henni um næringargildismerkingar
 - Gilda ekki um ölkelduvatn eða annað neysluvatn.
 - Gilda ekki um merkingu næringargildis fæðubótarefna (sérákvæði í reglugerð 624/2004 gilda).

• Nýjar reglur um næringargildismerkingar

• Eftir 13. des 2016:

- Skylt að merkja næringargildi nánast allra matvæla.
 - Undantekningar í viðauka V við reglugerðina.
 - Dæmi: Óunnar vörur úr einu innihaldsefni, drykkjarvatn, krydd, jurtir, salt, borðsætuefni, bragðefni, aukefni, tyggjó o.fl.

• Eftir 13. des 2014:

- Ef næringargildi er merkt skal framsetning vera samkvæmt nýju formi (sjá næstu glærur).

Framsetning – Nýjar reglur

Nýtt Form:

Næringargildi	Í 100 g eða 100 mL
Orka	kJ og kkal
Fita	g
- Þar af mettaðar fitusýrur	g
Kolvetni	g
- þar af sykur	g
Prótein	g
Salt	g

ATH. Salt, ekki natríum.

Einnig er heimilt að gefa upp magn einómettaðra og/eða fjölómettaðra fitusýra. Sé það er gert þarf að gefa það upp sem hluta af fituinnihaldi.

Einnig er heimilt að gefa upp magn sterkju og/eða pólýóla. Sé það gert þarf að gefa það upp sem hluta af kolvetnainnihaldi.

Einnig er heimilt að gefa upp magn trefja. Sé það gert þarf það að koma beint á eftir upplýsingum um kolvetnainnihald.

Einnig má gefa upp magn vítamína og steinefna sem talin eru upp í viðauka XIII við reglugerðina ef þau ná **marktæku magni**. Þau skulu þá gefin upp á eftir skylduupplýsingum og í þeim einingum sem um er getið í viðauka XIII við reglugerðina. Magn þeirra skal einnig gefið upp sem hlutfall RDS gilda sem einnig koma fram í viðaukanum.

• Framsetning –Nýjar reglur

- Nýtt form „með öllu“:

Næringargildi	Í 100 g eða 100 mL
Orka	kJ og kkal
Fita	g
Þar af	
-Mettaðar fitusýrur	g
-Ómettaðar fitusýrur	g
-Fjölómettaðar fitusýrur	g
Kolvetni	g
Þar af	
-Sykur	g
-Pólýólar	g
-Sterkja	g
Trefjar	g
Prótein	g
Salt	g
Vítamín og steinefni	mg eða µg*

*Einingar eins og við
á skv. viðauka XIII

• • • Marktækt magn vítamína og steinefna

- Miðað við nýjar reglur
- 15% RDS* í 100 g eða 100 ml fyrir matvæli önnur en drykkjarvörur
- 7,5% RDS* í 100 ml fyrir drykkjarvörur
- 15% RDS* í skammti ef umbúðaeining inniheldur aðeins einn skammt.

*Miðað við RDS gildi sem gefin eru upp í viðauka XIII

• Annað í nýjum reglum

- Þegar valið er að næringargildismerkja matvæli sem ekki er skylda næringargildismerkja á að merkja í samræmi við skyldumerkinguna.
- Undantekningar eru þó á þessu:
- Drykkjarvörur sem innihalda meira en 1,2 % alkóhól (almennt ekki skylt að næringargildismerkja)
 - Þá má merkja einungis með orkugildi.
- Matvæli sem dreift er án umbúða til stóreldhúsa eða til neytenda og matvæli sem eru pökkuð á sölustað fyrir neytanda (almennt ekki skylt að næringargildismerkja).
 - Þá má merkja einungis með orkugildi eða með upplýsingum um orku, fitu, mettaðar fitusýrur, sykur og salt.

Fram til 13. desember 2016

- Valfrjálst að næringargildismerkja matvæli nema sérstakar kröfur séu um næringargildismerkingar í öðrum reglugerðum.

Eftir 13. desember 2016

- Skylt að næringargildismerkja öll matvæli (með undantekningum í viðauka V við reglugerð ESB nr. 1169/2011).

Fram til 13. desember 2014

- Þegar næringargildi er merkt er leyfilegt að setja það fram samkvæmt nýju eða gömlu reglunum, þ.e. Nota Form 1 eða Form 2, eftir því sem við á, eða Nýtt form.

Eftir 13. desember 2014

- Þegar næringargildi er merkt verður að setja það fram samkvæmt nýju reglunum (Nýtt form).

Merking næringargildis og fullyrðingar

Tegund fullyrðingar	Fram til des 2014	Eftir des 2014
Næringarfullyrðing um orku, prótein eða fitu	Form 1, Form 2 eða Nýtt form	Nýtt form
Næringarfullyrðing um sykur, mettaðar fitusýrur, trefjar eða salt.	Form 2 eða Nýtt form	Nýtt form
Næringarfullyrðing um vöru sem inniheldur íblönduð vítamín/steinefni	Form 2 eða Nýtt form	Nýtt form
Næringarfullyrðing um náttúrulegt innihald vítamína/steinefna	Form 1, Form 2 eða Nýtt form	Nýtt form
Næringarfullyrðing um „annað efni“ en vítamín og steinefni	Form 1, Form 2 eða Nýtt form Magn efnis skal koma fram og vera í sama sjónsviði og næringargildismerkingin	Nýtt form Magn efnis skal koma fram og vera í sama sjónsviði og næringargildismerkingin
Heilsufullyrðing	Form 2 eða Nýtt form Ef fullyrt er um annað efni en þau sem koma fram í næringargildismerkingu skal magn þess efnis koma fram á sama sjónsviði og næringargildismerkingin	Nýtt form Ef fullyrt er um annað efni en þau sem koma fram í næringargildismerkingu skal magn þess efnis koma fram á sama sjónsviði og næringargildismerkingin

Takk fyrir!

www.mast.is

